

Vznešení Buddhovy žáci

Yasodharā – Bhaddhakaccānā

Yasodharā

Yasodharā („přinášející slávu“), dcera *Suppabuddhy* a manželka *Siddhatthy Gotamy*, později nazývaného jako Buddha. Je také známá pod jmény *Rāhulamātā*, *Bhaddhakaccānā*, *Bhaddhakañcānā*, *Bimbadevī* a pravděpodobně i *Bimbasundarī*.

Minulé životy

V pálijském kánonu a jeho komentářích lze nalézt životopisy mnoha významných Buddhových žáků. Pro tyto příběhy je typické, že v souladu se zákonem příčiny a následku *kammy* jsou k událostem z přítomnosti často uváděny příběhy z minulých životů, aby tak byly osvětleny příčiny, které vedly k popisovaným událostem. Ohledně *Yasodhary* můžeme v pálijském kánonu nalézt popis dvou významných událostí, které vysvětlují, proč se stala manželkou *Siddhatthy Gotamy* a proč později jako mniška získala výjimečné nadpřirozené schopnosti.

Příběh z časů Buddhy Dīpaṅkary

Budoucí *Yasodharā* se zrodila jako dívka jménem *Sumittā* v bráhmanské rodině, žijící ve městě *Amāravatī*. Toto město jednoho dne navštívil Buddha *Dīpaṅkara* se svými mnichy. Jeho příchod očekávaly zástupy obyvatel *Amāravatī*, byl přítomen i asketa *Sumedha* (budoucí *Siddhattha Gotama*), který žil ve své poustevně na úpatí Himaláje. Klíčová událost se odehrála v okamžiku, kdy se asketa *Sumedha* chystal pronést přání stát se Buddhou (*sammāsambuddha*) v přítomnosti tehdejšího *Buddhy Dīpaṅkary*. V tomto okamžiku došlo k rozhodujícímu setkání mezi asketou *Sumedhou* a dívkou jménem *Sumittā*.

Zatímco *Sumedha* se chystal pronést své rozhodnutí dosáhnout *buddhovství*, mladá bráhmanská dívka jménem *Sumittā* přišla, aby se přidala k lidem, kteří se shromažďovali kolem *Buddhy Dīpaṅkary*. Přinesla s sebou osm lotosových květů, aby s nimi uctila Buddhu. Když se dostala doprostřed davu, jakmile její oči padly na *Sumedhu*, byla okamžitě zasažena obrovskou láskou. Chtěla mu nabídnout nějaký dar, avšak neměla nic jiného než těch osm lotosových květů. Tudíž mu řekla:

okamžitě zasažena obrovskou láskou. Chtěla mu nabídnout nějaký dar, avšak neměla nic jiného než těch osm lotosových květů. Tudíž mu řekla:

„Vznešený poustevníku, daruji ti pět lotosových květů, takže je smíš nabídnout *Buddhovi* sám za sebe. Zbylé tři květy jsou mým vlastním darem *Buddhovi*.“

Potom podala pět lotosových květů *Sumedhovi* a vyjádřila své přání slovy: „*Ctihodný poustevníku, během období, kdy budeš naplňovat dokonalosti, ať jsem ti životní partnerkou.*“

Sumedha přijal lotosové květy od mladé slečny a nabídl je *Buddhovi Dīpaṅkārovi*, který se k němu přiblížil a tehdy poustevník vyjádřil přání dosáhnout dokonalého probuzení.

Když Buddha pozoroval scénu, která se odehrála mezi *Sumedhou* a *Sumittou*, uprostřed zástupu lidí učinil následující předpověď:

„*Sumedho, tato dívka Sumittā, bude tvou partnerkou, která s tebou bude sdílet život a bude ti pomáhat s odhodlanou vroucností v tvé realizaci buddhovství. Bude k tobě milá každou svou*

myšlenkou, slovem i skutky. Bude půvabná ve svém vzezření, příjemná, líbezná ve hlase a potěšení pro srdce. Ve tvém zrození jako Buddha, v tvé poslední existenci se stane ženským žákem, který obdrží tvé duchovní dědictví arahatství kompletně s nadpřirozenými psychickými schopnostmi.“

V době Buddhy Padumuttary

Yasodharā se narodila do bohaté rodiny ve městě *Hamsāvati*, během času *Buddhy Padumuttary*. Když byla přítomna kázání *Buddhy*, uviděla mnišku (*bhikkhunī*), která byla *Buddhou* označena za nejpřednější *bhikkhunī* v dosažení obrovských nadpřirozených schopností. Posléze, kdy učinila výjimečné obdarování, aspirovala na tento titul. *Buddha Padumuttara* předpověděl, že kýženého cíle dosáhne v daleké budoucnosti za časů *Buddhy Gotamy*. Uvádí se, že dosažení vytčeného cíle jí mělo trvat sto tisíc životních cyklů (*kappa*), po tu dobu se měla střídavě zrozovat v říši *dévu* a lidských bytostí.

Poslední život

- Narození a manželství s princem *Siddhatthou*
- *Buddha* s *Yasodharou* a jejich synem *Rāhulou*
- Vstup do mnišského řádu

Během času *Buddhy Gotamy* se narodila jako dcera prince z rodu *Sākyů* jménem *Suppabuddha*, který byl strýcem budoucího *Buddhy Gotamy* a vládl nad kmenem *Koliyů*, a *Pamity*, sestry krále *Suddhodany*. Byla pojmenována jako *Yasodharā*.

Když dospěla (údajně ve věku 16 let), byla provdána za stejně starého prince *Siddhatthu*, budoucího *Buddhu* a stala se hlavní královnou. Žila krajně šťastným a přepychovým životem. Podle legendy jí *Siddhattha* získal vítězstvím ve sportovní soutěži ženitby chtivých mladíků mimo jiné i vynikající střelbou z luku svého předka *Sīhahanu* (lví čelist); nikdo z ostatních soutěžících nebyl s to tento luk ani pozdvihnout, natož ještě nasadit šíp, napnout tětivu a vystřelit. Ve 29 letech mu porodila syna *Rāhulu*. Právě v noci, když porodila *Rāhulu*, se princ *Siddhattha* vzdal rodinného života a odešel ze sídelního města *Kapilavatthu* hledat dokonalé probuzení - osvobození ze strasti a věčného přerzování.

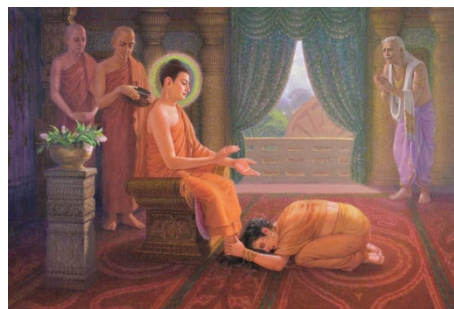
I když se mnoho princů ucházelo o její ruku, odmítala všechny nabídky k sňatku a žila stále věrná svému manželovi. Když se doslechla, že její manžel vede život poustevníka, zbavila se všech svých šperků a nosila jednoduché žluté roucho. Během celých šesti let, v nichž asketa *Gotama* zápasil o osvícení, *Yasodharā* střežila přísně své jednání a žila asketickým životem.

Později, když *Siddhattha* po šestiletém zápase dosáhl dokonalého probuzení u paty stromu *Mahābodhi* a následně začal hlásat objevené učení, navštívil po nějaké době i své bývalé sídelní město *Kapilavatthu*.

Při této návštěvě *Kapilavatthu* následujícího dne jeho otec, král *Suddhodana*, přijal *Buddhu* ve svém paláci. Všichni, kromě princezny *Yasodhary*, přišli, aby mu projevíli úctu.

Yasodharā doufala, že jestliže sama má nějaké ctnosti, Buddha sám za ní přijde; pak i ona mu projeví úctu. Tak se také stalo. Potom, kdy Buddha dojedl své jídlo, vstoupil do *Yasodhary* komnaty doprovázen dvěma žáky. Posadil se na připravené místo a vyzval *Yasodharu*, aby ho dle svého přání uctila. *Yasodharā* přistoupila k Buddhovi, objala jeho kotníky, položila hlavu na jeho chodidla a plakala, dokud neměl Buddha nohy smáčené slzami. Buddha a ani nikdo z přítomných se nepokoušel *Yasodharu* zastavit. Po chvíli, vyčerpaná pláčem, otřela si slzy a usedla uctivě opodál. Král *Suddhodana* poté upozornil Buddha na její lásku a věrnost, kterou mu zachovávala, když šest let zápasil o dosažení probuzení. Buddha podotkl, že nejen v tomto životě, ale i v předchozím zrození ho milovala, byla mu věrná a oddaná.

Pět let poté, kdy *Buddha Gotama* dosáhl probuzení, realizoval jeho otec *arahatství* (nejvyšší stupeň probuzení) a v ten samý den zemřel. Královna a nevlastní matka *Buddhy Mahāpajāpati Gotamī* a pět *sakyovských* princezen, jejichž manželé se stali mnichy (následně po přednesu *Mahāsamaya sutty*), vstoupily také do *Buddhova* mnišského řádu (*Saṅgha*). V tu dobu se rovněž královna *Yasodharā* a princezna *Janapadakalyāṇī* staly buddhistickými mniškami (*bhikkhunī*) s *Mahāpajāpati Gotamī* jako instruktorkou.

Yasodharē bylo uděleno mnišské jméno *Bhaddhakaccānā*. Usilovala o realizaci vzhledu a v náležitě době realizovala *arahatství*, nejhlubší stupeň probuzení. Zemřela ve věku 78 let, dva roky před *Buddhovou parinibbānou*.

Bhaddhakaccānā jako nejpřednější bhikkhunī

Bhaddhakaccānā, poté kdy dosáhla *arahatství*, byla nejdovednější v konání nadpřirozených dovedností. Během jediného meditačního sezení a jediného zaměření pozornosti mysli (*āvajjana*) si mohla rozpomenout na své předešlé existence až po *asankheya* (nespočet - číslovka nemající ekvivalent v češtině, údajně se jedná o 10^{14}) a sto

tisíc *kapp* (světový systém nebo eón - období od vzniku do zániku jednoho vesmíru). *Yasodharā* se brzy touto výjimečnou schopností proslavila mezi mniškami v *Buddhově* řádu. Později, při udělování titulů mniškám na shromáždění v klášteře *Jetavana*, Buddha Gotama prohlásil ohledně *Yasodhary* (*Bhaddhakaccāny*):

„*Bhikkhuové* (mnichové), mezi mými *bhikkhunī* (mnišskými) začkami, které jsou vybaveny obrovskými nadpřirozenými schopnostmi, *bhikkhunī Bhaddhakaccānā* je nejpřednější.“

V *Buddhově* řádu byli pouze čtyři mimořádní žáci, kteří byli vybavení obrovskými nadpřirozenými silami. Ti prý měli výjimečnou schopnost rozpomenout si na minulé životy až po nespočet a sto tisíc *kapp*, zatímco ostatní žáci (mající tuto schopnost) si mohou rozpomenout na své minulé životy pouze v rozmezí sto tisíc *kapp*. Těmito čtyřmi žáky byli dva nejpřednější žáci *Sāriputta* a *Mogallāna*, dále ctihodná *Bākula* a *Bhaddhakaccānā*.

Původní její jméno bylo *Bhaddhakaccānā*, ale kvůli svému zlatavému vzezření byla také známá jako *Bhaddhakañcānā*.

Překlad a výklad textu: Bhikkhunī Visuddhi

Zdroj: přeloženo z anglické verze *Bhaddanta Vicittasārābhivamsa: The Great Chronicle of Buddhas - Volume Six/Part Two*